

Inhoud

Redactioneel 85

Epidemiologie

Hoeveel kinderen en jongeren krijgen te maken met een ongeval? 86

Vallen in en om het huis door kinderen van 0 tot 4 jaar en preventie door ouders 87

Vergiftigingen bij kinderen: ervaring van het Belgisch Antigifcentrum 89

Acute vergiftigingen bij kinderen in Nederland 91

Onderzoek

Vervoer van kinderen van 0 tot 4 jaar in de auto: altijd veilig? 95

Psychologische impact van een brandwondenongeval bij het jonge kind op de ouders en het kind 99

Verdrinking bij kinderen in Nederland: verbetering van preventie is mogelijk! 103

Meer kindveilig gedrag bij laag-opgeleide ouders in Nederland 104

Effectevaluatie van online, Advies-op-Maat ter bevordering van veiligheids-gedrag van ouders 106

Motorische fitheid en sportblessures van basisschoolkinderen 108

'Riscki': Het stimuleren van risico-competentie bij jonge kinderen 111

Oorzaken van riskant verkeersgedrag bij adolescenten 116

Praktijk en beleid

De rol van de jeugdgezondheidszorg bij preventie van privé-ongevallen 119

De preventie van gehoorschade en de online 'Oorcheck' 120

Verlaag het btw-tarief op kinderveiligheidsproducten 121

Vernieuwing kinderveiligheids-voorlichting 0 tot 4 jaar 122

Letselpreventie bij de jeugd; integraal aan de slag 123

Kinderveiligheid: laten we de successen voortzetten!

Het is de vrees van veel ouders: dat hun kleine iets overkomt, zoals verdrinking of een ernstige verbranding waarvan de gevolgen zich het hele leven doen voelen. Tegelijk hebben kinderen (en hun ouders) ook geen leven als ze overbeschermd worden: kinderen moeten hun eigen grenzen kunnen verleggen en omgaan met risico's hoort erbij. Kinderveiligheid betekent dat kinderen zich gezond kunnen ontwikkelen, zonder verwondingen waar ze langdurige gevolgen aan overhouden.

Die ernstige gevolgen van ongevallen zijn er nog steeds in ruime mate: van alle ziekten en aandoeningen voor kinderen tot 15 jaar die ziektelast opleveren, zijn ongevallen in de privésfeer veruit de belangrijkste oorzaak; verkeersongevallen staan eveneens in de top vijf. Veel ongevallen zijn te voorkómen, dus met kinderveiligheid is veel gezondheidswinst te behalen en veel leed te besparen. De geschiedenis leert dat preventie van ongevallen zeer succesvol is: de laatste 40 jaar is de sterfte van kinderen, zowel in het verkeer als in de privésfeer, in Nederland met maar liefst een factor 10 afgenomen. Ook in internationaal perspectief doet Nederland het erg goed: alleen Scandinavische landen moeten we op gebied van kinderveiligheid vóór ons dulden. Bovenstaande zaken kwamen voorbij op het Tweede Nationale Congres Kinderveiligheid in het Wilhelmina Kinderziekenhuis in Utrecht op 12 juni jl. En hoewel de successen uit het verleden reden zouden kunnen zijn tot achteroverleunen, deden de congresgangers dat zeker niet: men zag nog veel mogelijkheden tot verdere verbetering. Want niets wijst erop dat de grens van het succes bereikt is.

In dit dubbele nummer over het thema kinderveiligheid bouwt het *Tijdschrift voor jeugdgezondheidszorg* voort op de uitkomsten van het congres. Het bijdragen aan kinderveiligheid is van oudsher een belangrijk doel van de jeugdgezondheidszorg, waarbij in Nederland wordt samengewerkt met VeiligheidNL (voorheen Consument en Veiligheid). Veilig slapen (preventie van wiegendood) is een bekend voorbeeld, naast het geven van algemene veiligheidsinformatie met behulp van veiligheidsinformatiekaarten en ander materiaal. In dit nummer worden voorbeelden gegeven hoe recente innovaties in de jeugdgezondheidszorg de resultaten op veiligheidsgedrag nog verder kunnen verbeteren. Voor dit themanummer is gekozen voor een brede invalshoek met een nadruk op vernieuwingen. Het gaat over jonge kinderen én over adolescenten, over risico's in en om het huis maar ook in het verkeer, over de gevolgen van ernstige ongevallen, over effectieve preventie en over beleid én praktijk.

Ook in de redactie van dit themanummer hebben jeugdgezondheidszorg en VeiligheidNL goed samengewerkt. De belangstelling voor een special over kinderveiligheid bleek enorm. Binnen een mum van tijd kwamen meer toezeggingen voor artikelen binnen dan direct geplaatst konden worden. We zijn dankbaar voor de inzet van alle auteurs en hun relevante bijdragen en hopen dat dit themanummer een aanzet is voor een impuls aan de bijdrage vanuit de jeugdgezondheidszorg, samen met alle bondgenoten hierbij, voor verdere verbetering van de kinderveiligheid in Vlaanderen en Nederland.

Marco Brugmans (directeur VeiligheidNL en gastredacteur)
Hein Raat (redacteur)